श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- प्रथम वर्ष कला **विषय :-** मराठी साहित्य : कथा आणि भाषिक कौशल्य विकास CC-1A

विषय कोड :- ११०२१ **सेमिस्टर :-** I

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. कथा या साहित्यप्रकाराची ओळख करून देणे.

२. कथा या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, घटक आणि प्रकार यांची ओळख करून देणे.

३. विविध साहित्य प्रवाहांमधील कथा या साहित्य प्रकारातील निवडक कथांचे अध्ययन करणे.

४. भाषिक कौशल्य विकास साध्य करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
सप्टेंबर	कथा	अर्थ, व्याख्या. व स्वरूप कथेचे घटक, परंपरा व वाटचाल कथेचे प्रकार व उपप्रकार	व्याख्यान पद्धती	१४
ऑक्टोबर	समकालीन मराठी कथा (अभ्यासपुस्तक)	संपादक :- प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे प्रा. डॉ. संदीप सांगळे प्रा. डॉ. दिलीप पवार	कथन पद्धती	१६
नोव्हेंबर	समकालीन मराठी कथा (अभ्यासपुस्तक)	संपादक :- प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे प्रा. डॉ. संदीप सांगळे प्रा. डॉ. दिलीप पवार	कथन पद्धती	१५
डिसेंबर	भाषिक कौशल्य विकास	नैसर्गिक :- आकलनासह श्रवण अर्जित :- संभाषण, वाचन व लेखन इ. प्रगत :- सारांश लेखन व सारग्रहण	चर्चा व परिसंवाद पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१-२६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि-३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- प्रथम वर्ष कला **विषय :-** मराठी साहित्य : एकांकिका आणि भाषिक कौशल्य विकास CC-1A

विषय कोड :- १२०२१ **सेमिस्टर :-** II

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. एकांकिका या साहित्यप्रकाराची ओळख करून देणे.

२. एकांकिका या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, घटक आणि प्रकार यांची ओळख करून देणे.

३. मराठी साहित्यातील निवडक एकांकिकांचे अध्ययन करणे.

४. भाषिक कौशल्य विकास करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	एकांकिका	एकांकिका :- स्वरूप, परंपरा व वाटचाल एकांकिका :- घटक, संहितामुल्य, प्रयोगमुल्य	व्याख्यान पद्धती	१४
मार्च	मराठी एकांकिका (अभ्यासपुस्तक)	विठ्ठल तो आला आला – पु. ल. देशपांडे पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे संपादक - प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे प्रा. डॉ. बाळकृष्ण लळीत प्रा. डॉ. भास्कर ढोके	व्याख्यान व नाट्य पद्धती	१६
मे	मराठी एकांकिका (अभ्यासपुस्तक)	हंडाभर चांदण्या – दत्ता पाटील पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे संपादक - प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे प्रा. डॉ. बाळकृष्ण लळीत प्रा. डॉ. भास्कर ढोके	व्याख्यान व नाट्य पद्धती	१५
जून	भाषा उपाययोजना	१. संवादलेखन २. कल्पनाविस्तार ३. घोषवाक्य लेखन ४. भाषांतर	चर्चा पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१-२६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि-३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- प्रथम वर्ष वाणिज्य — **विषय** :- मराठी - I

विषय कोड :- ११७ B — **सेमिस्टर** :- I

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे — **श्रेयांक** :- III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. विविध क्षेत्रातील भाषा व्यवहाराचे स्वरूप व गरज समजावून देणे.
२. या व्यवहार क्षेत्रातील मराठी भाषेचे स्थान स्पष्ट करणे
३. विविध क्षेत्रीय मराठी भाषेच्या वापराची कौशल्ये विकसित करणे.
४. विविध लेखनप्रकारांचा अभ्यास व प्रत्यक्ष लेखनाची कौशल्ये वापरण्यास सक्षम करणे.
५. विविध क्षेत्रातील कर्तृत्ववान व्यक्तींच्या कार्याची व विचारांची ओळख करून देणे.
६. विद्यार्थ्यांमध्ये नैतिक, व्यावसायिक व वैचारिक मुल्यांची जोपासना करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
सप्टेंबर	निबंध लेखन	अर्थ, व्याख्या, स्वरूप, प्रकार निबंध लेखन पद्धती	चर्चा पद्धती	१५
ऑक्टोबर	निबंध लेखन	वैचारिक, ललित आणि वाणिज्य विषयक निबंध लेखन	परिसंवाद पद्धती	१५
नोव्हेंबर	उत्कर्षवाटा -लेखसंग्रह (अभ्यासपुस्तक)	उत्कर्षवाटा, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर संपादक - प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे प्रा. डॉ. तुकाराम रोंगटे प्रा. डॉ. राजेंद्र सांगळे	व्याख्यान पद्धती	१५
डिसेंबर	उत्कर्षवाटा -लेखसंग्रह (अभ्यासपुस्तक)	उत्कर्षवाटा, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर संपादक - प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे प्रा. डॉ. तुकाराम रोंगटे प्रा. डॉ. राजेंद्र सांगळे	व्याख्यान पद्धती	१५

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- प्रथम वर्ष वाणिज्य — **विषय** :- मराठी - II

विषय कोड :- १२७ B — **सेमिस्टर** :- II

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे — **श्रेयांक** :- III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. विविध क्षेत्रातील भाषा व्यवहाराचे स्वरूप व गरज समजावून देणे.
२. या व्यवहार क्षेत्रातील मराठी भाषेचे स्थान स्पष्ट करणे
३. विविध क्षेत्रीय मराठी भाषेच्या वापराची कौशल्ये विकसित करणे.
४. विविध लेखनप्रकारांचा अभ्यास व प्रत्यक्ष लेखनाची कौशल्ये वापरण्यास सक्षम करणे.
५. विविध क्षेत्रातील कर्तृत्ववान व्यक्तींच्या कार्याची व विचारांची ओळख करून देणे.
६. विद्यार्थ्यांमध्ये नैतिक, व्यावसायिक व वैचारिक मुल्यांची जोपासना करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	अर्जलेखन	अर्जाचे विविध नमुने :- विनंती अर्ज नोकरीसाठी अर्ज, माहितीच्या अधिकारातील अर्ज, संगणकीय अर्जलेखन, युनिकोडमधून मायक्रोसॉफ्ट वर्डमध्ये अर्ज	चर्चा पद्धती	१४
मार्च	पत्रलेखन	खासगी पत्रव्यवहार, प्रशासनिक पत्रव्यवहार व्यावसायिक पत्रव्यवहार इ.	चर्चा पद्धती	१६
मे	प्रशासनिक मराठी	१) इतिवृत्त लेखन २) माहितीपत्रक ३) जाहीर निवेदन ४) पारिभाषिक संज्ञा	व्याख्यान पद्धती	१५
जून	प्रगत भाषिक कौशल्य	१) सारांश लेखन २) भाषांतर ३) जाहिरात लेखन – दूरचित्रवाणी, आकाशवाणी, वृत्तपत्र.	परिसंवाद पद्धती	१६

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎: ०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** भाषिक कौशल्यविकास आणि आधुनिक मराठी साहित्यप्रकार : कादंबरी CC - 1 C (3)

विषय कोड :- २३०२३ **सेमिस्टर :-** III

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. कादंबरी या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, घटक, प्रकार आणि वाटचाल समजून घेणे.

२. नेमेलेल्या कादंबरीचे आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषण करणे.

३. भाषिक कौशल्यविकास साध्य करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	संगणक आणि मोबाईलवर युनिकोडमधून मराठी मुद्रण.	१. संगणक आणि मोबाईलवर युनिकोडमधून मराठी मुद्रण. २.कळफलक प्रकार : इनस्क्रिप्ट, फोनेटिक ३.मराठी टंकलेखन आणि युनिकोडचा वापर : गुगल इनपुट व इतर साधने	चर्चा पद्धती	१४
नोव्हेंबर	कादंबरी - वाङ्मय प्रकार	स्वरूप आणि घटक प्रकार आणि वाटचाल	व्याख्यान पद्धती	१६
डिसेंबर	(अभ्यासपुस्तक) कादंबरी	रारंग ढांग – प्रभाकर पेंढारकर मौज प्रकाशन गृह, मुंबई	कथन पद्धती	१५
जानेवारी	(अभ्यासपुस्तक) कादंबरी	रारंग ढांग – प्रभाकर पेंढारकर मौज प्रकाशन गृह, मुंबई	कथन पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय** :- भाषिक कौशल्यविकास आणि आधुनिक मराठी साहित्यप्रकार : ललितगद्य CC - 1 C (3)

विषय कोड :- २४०२३ **सेमिस्टर** :- IV

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक** :- III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. ललितगद्य या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, घटक, प्रकार आणि वाटचाल समजून घेणे.

२. नेमलेल्या अभ्यासपुस्तकातील ललितगद्याचे आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषण करणे.

३. भाषिक कौशल्यविकास साध्य करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	गुगल साधनांचा अध्ययनातील वापर	गुगल साधनांचा अध्ययनातील वापर: गुगल फॉर्म, गुगल क्लासरूम, यु ट्यूब	चर्चा पद्धती	१४
मार्च	ललितगद्य	१ ललितगद्य : स्वरूप आणि घटक २ ललितगद्य प्रकार आणि वाटचाल	व्याख्यान पद्धती	१६
मे	साहित्यरंग (अभ्यासपुस्तक)	साहित्यरंग - अक्षर वाड.मय प्रकाशन, पुणे संपादक :- प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे, प्रा. डॉ. दिलीप पवार, प्रा. डॉ. जया कदम	कथन व विश्लेषण पद्धती	१५
जून	साहित्यरंग (अभ्यासपुस्तक)	साहित्यरंग - अक्षर वाड.मय प्रकाशन, पुणे संपादक :- प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे, प्रा. डॉ. दिलीप पवार, प्रा. डॉ. जया कदम	कथन व विश्लेषण पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१-२६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि-३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** आधुनिक मराठी साहित्य : प्रकाशवाटा (DSE 1 A (3)

विषय कोड :- २३०२१ **सेमिस्टर :-** III

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. आत्मचरित्र या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप व संकल्पना समजावून घेणे.
२. आत्मचरित्र या साहित्य प्रकाराच्या प्रेरणा आणि वाटचाल यांची ओळख करून घेणे.
३. ललित गद्यातील अन्य साहित्य प्रकारांच्या तुलनेत आत्मचरित्रांचे वेगळेपण समजावून घेणे.
४. नेमलेल्या या आत्मचरित्राचे आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषण करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	आत्मचरित्र	संकल्पना, स्वरूप वाटचाल आणि प्रेरणा	व्याख्यान पद्धती	१४
नोव्हेंबर	आत्मचरित्र	ललित गद्यातील अन्य साहित्य प्रकारांच्या तुलनेत आत्मचरित्रांचे वेगळेपण आणि साम्यभेद	व्याख्यान पद्धती	१६
डिसेंबर	प्रकाशवाटा (अभ्यासपुस्तक)	प्रकाशवाटा - डॉ. प्रकाश आमटे समकालीन प्रकाशन, पुणे	कथन पद्धती	१५
जानेवारी	प्रकाशवाटा (अभ्यासपुस्तक)	प्रकाशवाटा - डॉ. प्रकाश आमटे समकालीन प्रकाशन, पुणे	कथन पद्धती	१५

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** मध्ययुगीन मराठी साहित्य : निवडक मध्ययुगीन गद्य पद्य DSE 2 B(3)

विषय कोड :- २४०२१ **सेमिस्टर** :- IV

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक** :- III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. नेमलेल्या अभ्यासपुस्तकातील मध्ययुगीन गद्य-पद्याचे आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषण करणे.

२. मध्ययुगीन गद्य-पद्य साहित्यप्रकारांची ओळख करून घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	मध्ययुगीन गद्य	महानुभावीय गद्य, बखर, ऐतिहासिक पत्रे; स्वरूप आणि विशेष	व्याख्यान पद्धती	१४
मार्च	मध्ययुगीन पद्य	अभंग, भारूड, गवळण, पोवाडा, लावणी; स्वरूप आणि विशेष	कथन गायन पद्धती	१६
मे	निवडक मध्ययुगीन गद्य, पद्य (अभ्यासपुस्तक)	निवडक मध्ययुगीन गद्य, पद्य संपादक :- प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे, प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई, प्रा. डॉ. प्रकाश शेवाळे प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव	कथन व विश्लेषण पद्धती	१५
जून	निवडक मध्ययुगीन गद्य, पद्य (अभ्यासपुस्तक)	निवडक मध्ययुगीन गद्य, पद्य संपादक :- प्रा. डॉ. शिरीष लांडगे, प्रा. डॉ. प्रभाकर देसाई, प्रा. डॉ. प्रकाश शेवाळे प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव	कथन व विश्लेषण पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

कला व वाणिज्य महाविद्यालय

दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८

महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३

पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)

E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला   **विषय :-** साहित्यविचार DSE २ A (3)

विषय कोड :- २३०२२   **सेमिस्टर :-** III

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे   **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्य विचाराच्या आधारे साहित्याची संकल्पना स्वरूप आणि प्रयोजन विचार समजावून घेणे.
२. साहित्याची निर्मितिप्रक्रिया समजावून घेणे.
३. साहित्याची भाषा आणि शैली विषयक विचार समजावून घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	साहित्याचे स्वरूप आणि प्रयोजन	साहित्याची संकल्पना व व्याख्या, साहित्यातील अनुभवाचे विशेष प्रयोजन विचार व प्रकार	व्याख्यान पद्धती	१५
नोव्हेंबर	साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया	प्रतिभा, स्फूर्ती, कल्पना, चमत्कृतीचे स्वरूप, संकल्पना व कार्य, साहित्यिकाचे व्यक्तिमत्त्व	व्याख्यान पद्धती	१५
डिसेंबर	साहित्याची सामाजिकता व भाषा	साहित्य आणि समाज, जीवनमूल्ये आणि साहित्य मूल्ये, साहित्य वाचनाची प्रक्रिया व आवश्यकता, साहित्याची भाषा	व्याख्यान पद्धती	१५
जानेवारी	साहित्याची सामाजिकता व भाषा	शैली विषयक स्थूल चर्चा - लेखक, आशय, साहित्यप्रकार या अनुरोधाने चर्चा	व्याख्यान पद्धती	१५

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** साहित्य समीक्षा DSE 2 B (3)

विषय कोड :- २४०२२ **सेमिस्टर :-** IV

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. साहित्य समीक्षेची संकल्पना, स्वरूप यांचा परिचय करून घेणे.

२. साहित्य आणि समीक्षा यांचे परस्पर संबंध समजावून घेणे व अभ्यासणे

३. साहित्यप्रकारानुसार समीक्षेचे स्वरूप समजावून घेणे व अभ्यासणे..

४. ग्रंथ परिचय, परीक्षण व समीक्षण यातील फरक समजावून घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	समीक्षा: संकल्पना आणि स्वरूप	समीक्षा: संकल्पना, स्वरूप आणि प्रयोजन समीक्षा : व्याप्ती आणि प्रकार साहित्यविचार व समीक्षा यातील अनुबंध साहित्यव्यवहारातील समीक्षा स्थान व कार्य	व्याख्यान पद्धती	१४
मार्च	साहित्य आणि समीक्षा यांचे परस्पर संबंध	साहित्यकृती आणि वाचक व समीक्षक समीक्षेतील साहित्याच्या आकलन, आस्वाद, विश्लेषण, अर्थनिर्णयन, मूल्यमापन शब्दांकन यांचे स्थान व कार्य	व्याख्यान पद्धती	१६
मे	समीक्षकाचे गुण व पाळावयाची पथ्ये	समीक्षकाचे गुण : समीक्षकाने पाळावयाची पथ्ये :	व्याख्यान पद्धती	१५
जून	समीक्षकाचे गुण व पाळावयाची पथ्ये	भाषिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक संकेत आणि मूल्यव्यवहार उपयोजीत समीक्षा: ग्रंथ परिचय, ग्रंथ परीक्षण, ग्रंथ समीक्षा	व्याख्यान पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** प्रकाशनव्यवहार आणि संपादन SEC 2 A (2)

विषय कोड :- २३०२५ **सेमिस्टर :-** III

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** II

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. प्रकाशनव्यवहार आणि संपादन यासाठी आवश्यक कौशल्ये मिळविणे व प्रशिक्षण घेणे.

२. प्रकाशनव्यवहार आणि संपादन यासाठी प्रात्यक्षिकासह उपयोजनाची कौशल्ये मिळविणे.

३. प्रकाशन संस्था, जाहिरात संस्था, छापखाने, वृत्तपत्र कार्यालये, वितरण संस्था, ग्रंथ विक्री दुकाने, फ्लेक्स निर्मिती केंद्र, वार्ताहर यांना भेटी देऊन प्रशिक्षण घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	प्रकाशन संस्था	स्वरूप, कार्यप्रणाली, कॉपीराईट कायद्याची तोंडओळख, ग्रंथविक्री, वितरण, जाहिरात वाचक संवाद.	चर्चा पद्धती	८
नोव्हेंबर	ग्रंथनिर्मिती प्रक्रिया, ग्रंथ प्रकार :	ग्रंथनिर्मिती प्रक्रिया, ग्रंथ प्रकार : ललित, माहितीपर, शास्त्रीय, संदर्भग्रंथ ग्रंथनिर्मिती संहिता संपादन, संपादकीय संस्कार, लेखक संवाद, मुखपृष्ठ, मुद्रणप्रत, छपाई, ग्रंथ बांधणी	व्याख्यान पद्धती	८
डिसेंबर	मुद्रितशोधन	लेखनविषयक नियम, मुद्रितशोधन खुणा, विरामचिन्हे, अवतरणे, संक्षेप, मजकुराची मांडणी	चर्चा पद्धती	८
जानेवारी	मुद्रितशोधन	चित्र रेखाटन योजना, सूची, संदर्भग्रंथसूची, परिशिष्टे, दर्शनीय स्वरूप, आकार.	कथन पद्धती	८

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** उपयोजित लेखनकौशल्ये SEC 2 B (2)

विषय कोड :- २४०२५ **सेमिस्टर :-** IV

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** II

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. जाहिरात, मुलाखतलेखन आणि संपादन यासाठी आवश्यक कौशल्ये मिळविणे.

२. जाहिरात, मुलाखतलेखन आणि संपादन यासाठी आवश्यक प्रशिक्षण घेणे.

३. जाहिरात, मुलाखतलेखन आणि संपादन यासाठी प्रात्यक्षिकासह उपयोजनाची कौशल्ये मिळविणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	जाहिरातलेखन	प्रयोजन, स्वरूप, प्रकार, विविध माध्यमांतील जाहिरातींचे स्थान, जाहिरात कल्पना आणि संहितालेखन, इंटरनेट जाहिरात आणि संहितालेखन	चर्चा पद्धती	८
मार्च	मुलाखतलेखन	वृतपत्रे, नियतकालिके, दृकश्राव्य माध्यमांसाठी मुलाखतलेखन	चर्चा पद्धती	८
मे	माहितीपर नोंदी	शास्त्रीय ज्ञानकोश, विविध प्रकारचे ज्ञानकोश	व्याख्यान पद्धती	८
जून	माहितीपर नोंदी	विकिपीडिया, विश्वकोश इ. साठी नोंदलेखन, विविध माध्यमांसाठी नोंद लेखन, प्रात्यक्षिके इ.	व्याख्यान पद्धती	८

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** मराठी भाषिक संज्ञापनकौशल्ये MIL 2

विषय कोड :- २३०११ **सेमिस्टर :-** III

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** II

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. प्रगत भाषिक कौशल्यांची क्षमता विकसित करणे.

२. प्रसारमाध्यमांतील संज्ञापनातील स्वरूप आणि स्थान स्पष्ट करणे.

३. व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करणे.

४. लोकशाहीतील जीवनव्यवहार आणि प्रसारमाध्यमे यांचे परस्पर संबंध स्पष्ट करणे..

५. प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनक्षमता विकसित करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	भाषा आणि व्यक्तिमत्त्व	भाषा आणि व्यक्तिमत्त्व विकास : सहसंबंध	चर्चा पद्धती	८
नोव्हेंबर	जीवनव्यवहार आणि प्रसारमाध्यमे	लोकशाहीतील जीवनव्यवहार आणि प्रसारमाध्यमे	व्याख्यान पद्धती	८
डिसेंबर	प्रसार माध्यमांसाठी लेखन	वृत्तपत्रासाठी बातमीलेखन आणि मुद्रितशोधन नभोवाणीसाठी भाषणाची संहितालेखन	चर्चा पद्धती	८
जानेवारी	प्रसार माध्यमांसाठी लेखन	दूरचित्रवाणीसाठी माहितीपटासाठी संहितालेखन	कथन पद्धती	८

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१-२६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि-३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- व्दितीय वर्ष कला **विषय :-** नवमाध्यमे आणि समाज माध्यमांसाठी मराठी MIL 2

विषय कोड :- २४०११ **सेमिस्टर :-** IV

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** II

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. संज्ञापनातील नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांचे स्वरूप आणि स्थान स्पष्ट करणे.

२. भाषा, जीवनव्यवहार आणि नवमाध्यमे, समाजमाध्यमांचे परस्परसंबंध स्पष्ट करणे.

३. नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांसाठी लेखनक्षमता विकसित करणे.

४. नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांविषयक साक्षरता निर्माण करणे.

५. नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांचा वापर आणि परिणाम याबद्दल चर्चा करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	भाषा, जीवनव्यवहार आणि नवमाध्यमे	भाषा, जीवन व्यवहार आणि नवमाध्यमे, समाजमाध्यमे	चर्चा पद्धती	८
मार्च	नवमाध्यमे आणि समाजमाध्यमांविषयक साक्षरता, दक्षता, वापर आणि परिणाम	नवमाध्यमे आणि समाज माध्यमांचे प्रकार - ब्लॉग, फेसबुक, ट्विटर. साक्षरता, दक्षता, वापर आणि परिणाम	चर्चा पद्धती	८
मे	वेबसाईट, ब्लॉग आणि ट्विटर	गरज व आवश्यकता लेखन पद्धती व कार्य	व्याख्यान पद्धती	८
जून	व्यावसायिक पत्रव्यवहार	लेखन पद्धती गरज व आवश्यकता	चर्चा पद्धती	८

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** भाषिक कौशल्यविकास आणि आधुनिक मराठी साहित्यप्रकार - प्रवासवर्णन CC1E (3)

विषय कोड :- ३५०२३ **सेमिस्टर :-** V

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये आत्मसात करणे.

२. प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, प्रेरणा, प्रयोजने, वैशिष्ट्ये आणि वाटचाल समजून घेणे.

३ नेमलेल्या प्रवासवर्णनाचे आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषण करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये	वृत्तलेख : स्वरूप व वैशिष्ट्ये अग्रलेख : स्वरूप व वैशिष्ट्ये	व्याख्यान पद्धती	१५
नोव्हेंबर	मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये प्रवासवर्णन साहित्यप्रकार:	सदर लेखन : स्वरूप व वैशिष्ट्ये परीक्षण : स्वरूप व वैशिष्ट्ये प्रवासवर्णन साहित्यप्रकार: स्वरूप, प्रेरणा, प्रयोजने, वाटचाल व वैशिष्ट्ये	व्याख्यान पद्धती	१५
डिसेंबर	तीन मुलांचे चार दिवस (अभ्यासपुस्तक)	अभ्यासपुस्तक - तीन मुलांचे चार दिवस- आदर्श पाटील, विकास वाळके, श्रीकृष्ण शेळके साधना प्रकाशन, पुणे	कथन पद्धती	१५
जानेवारी	तीन मुलांचे चार दिवस (अभ्यासपुस्तक)	अभ्यासपुस्तक - तीन मुलांचे चार दिवस- आदर्श पाटील, विकास वाळके, श्रीकृष्ण शेळके साधना प्रकाशन, पुणे	कथन पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** भाषिक कौशल्यविकास आणि आधुनिक मराठी साहित्यप्रकार - कविता CC-1 F (3)

विषय कोड :- ३६०२३ **सेमिस्टर :-** VI

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** III

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. मराठी साहित्य, भाषिक कौशल्यविकास आणि शासनव्यवहार यांची माहिती घेणे.
२. कविता या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, वाटचाल, प्रेरणा, प्रवृत्ती आणि वैशिट्ये, समजून घेणे.
३. नेमलेल्या अभ्यासपुस्तकातील निवडक कवितांचे आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषण करणे.
४. कविता या साहित्यप्रकारातील विविध आविष्कार व भाषा रूपांची अभ्यास पुस्तकातील कवितांच्या आधारे ओळख करून घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	मराठी साहित्य, भाषिक कौशल्यविकास व शासनव्यवहार	राज्यघटनेतील भाषाविषयक तरतुदी मराठी राजभाषा अधिनियम मराठीविषयक कार्य करणाऱ्या शासकीय संस्थांचा परिचय	चर्चा पद्धती	१४
मार्च	कविता : एक वाड.मय प्रकार	कविता : स्वरूप, वाटचाल, प्रेरणा आणि वैशिष्टये	चर्चा पद्धती	१६
मे	रूप : कवितेचे (अभ्यासपुस्तक)	रूप : कवितेचे - संपादित अभ्यास पुस्तक संस्कृती प्रकाशन, पुणे	व्याख्यान पद्धती	१५
जून	रूप : कवितेचे (अभ्यासपुस्तक)	रूप : कवितेचे - संपादित अभ्यास पुस्तक संस्कृती प्रकाशन, पुणे	व्याख्यान पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎: ०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** मध्ययुगीन मराठी वाड्मयाचा स्थूल इतिहास प्रारंभ ते इ.स. १६०० DSE 1 C (3+1)

विषय कोड :- ३५०२१ **सेमिस्टर :-** V

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** IV

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. वाड्मयेतिहास संकल्पना, स्वरूप प्रेरणा प्रवृती समजून घेणे.
२. मध्ययुगीन कालखंडाची सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून घेणे.
३. मराठी भाषा, साहित्याची कालाखंडानुरूप इतिहास समजून घेणे,

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	वाड्मयेतिहास संकल्पना आणि मराठी भाषा, वाड.मयाचा उगम	वाड्मयेतिहास संकल्पना, कालखंड आणि स्वरूप -स्वरूप व चर्चा मराठी भाषा व वाड.मयाचा उगम – कोरीव लेख, ग्रंथ यादव काळ आणि बहामनी काळातील वाड.मय निर्मिती – विविध पार्श्वभूमी	व्याख्यान पद्धती	१५
नोव्हेंबर	यादव काळ आणि बहामनी काळ	महानुभाव व वारकरी संप्रदाय वाड.मय - गद्य ग्रंथ व पद्य ग्रंथ	व्याख्यान पद्धती	१५
डिसेंबर	यादव काळ आणि बहामनी काळ	मुकुंदराज, नृसिंहसरस्वती, दासोपंत, फादर स्टीफन्स, ब्रह्मगुणदास : वाड.मयाचे स्वरूप	व्याख्यान पद्धती	१५
जानेवारी	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य - घटक १, २ आणि ३	गट चर्चा पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎: ०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला

विषय :- मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल इतिहास - १६०० ते इ.स. १८१७ DSE 1 D (3+1)

विषय कोड :- ३६०२१

सेमिस्टर :- VI

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे

श्रेयांक :- IV

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. मध्ययुगीन कालखंडाची सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी समजून घेणे.

२. मराठी भाषा, साहित्याची कालाखंडानुरूप इतिहास समजून घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	शिवकाल आणि पेशवेकाळातील वाड.मय निर्मिती	या कालखंडांची सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमी संत तुकाराम व संत रामदास यांच्या वाड.मय निर्मितीचे स्वरूप	व्याख्यान पद्धती	१५
मार्च	पंडिती आणि शाहिरांची वाड.मय निर्मिती-	स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती, आणि वैशिष्ट्ये कवी मुक्तेश्वर, वामनपंडित, रघुनाथ पंडित, मोरोपंत आणि शाहीर अनंत फंदी, परशराम, राम जोशी, प्रभाकर, होनाजी बाळा	व्याख्यान पद्धती	१५
मे	बखर आणि गद्य वाड.मय निर्मिती-	स्वरूप, प्रेरणा, प्रवृत्ती व वैशिष्ट्ये, पानिपतची बखर, सभासदाची बखर, शिवछत्रपतींचे सप्त प्रकरणात्मक चरित्र, शिवदिग्विजय, भाऊसाहेबांची बखर आज्ञापत्र	व्याख्यान पद्धती	१५
जून	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य - घटक १, २ आणि ३	गट चर्चा पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१-२६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि-३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग
वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : भाग १ DSE २ C (3+1)

विषय कोड :- ३५०२२ **सेमिस्टर :-** V

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** IV

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. भाषा स्वरूप, वैशिष्ट्ये व कार्ये समजावून घेणे व आवश्यकता स्पष्ट करणे.

२. भाषा अभ्यासाच्या शाखा आणि विविध पद्धतींचा थोडक्यात परिचय करून घेणे.

३. वागिन्द्रियाची रचना, कार्य आणि स्वननिर्मितीची प्रक्रिया समजावून घेणे.

४. स्वनविज्ञान, स्वनिमविचार आणि मराठीची स्वनिमव्यवस्था समजावून घेणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	भाषा : स्वरूप व संकल्पना	भाषा: स्वरूप, वैशिष्ट्ये व कार्ये संदेशन : मानव व मानवेतर संदेशन भाषाभ्यासाच्या शाखा, भाषेच्या अभ्यासाचे महत्त्व व भाषाभ्यासाच्या पद्धती	व्याख्यान पद्धती	१५
नोव्हेंबर	स्वनविचार	स्वनविज्ञान स्वरूप व संकल्पना वागिन्द्रीय रचना व कार्य, स्वनांची निर्मितिप्रक्रिया स्वनांचे वर्गीकरण व त्याची तत्त्वे	व्याख्यान पद्धती	१५
डिसेंबर	स्वनिमविचार	स्वन – स्वनिम – स्वनांतर, स्वनिम निश्चितीची तत्त्वे, विनियोग संकल्पना	व्याख्यान पद्धती	१५
जानेवारी	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य - घटक १, २ आणि ३	गट चर्चा पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎: ०२५५१ - २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि-३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : भाग २ DSE २ D (3+1)

विषय कोड :- ३६०२२ **सेमिस्टर :-** VI

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** IV

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. रूपविन्यास आणि मराठीची रूपव्यवस्था समजावून घेणे.

२. वाक्यविन्यास आणि वाक्यव्यवस्थेचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय करून देणे.

३. अर्थविन्यास या संकल्पनेचा भाषावैज्ञानिक अंगाने परिचय करून देणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	रूपिमविचार	रूपविन्यास (संकल्पना) रूपिका - रूपिम - रुपिकांतर : स्वरूप व प्रकार, रूपिम निश्चितीची तत्त्वे, विनियोग संकल्पना प्रकृती आणि प्रत्यय यांचे वर्गीकरण	व्याख्यान पद्धती	१५
मार्च	वाक्यविचार	वाक्यविन्यास, घटक आणि रचना: परस्पर संबंध, वाक्याचे घटक, प्रथमोपस्थित संघटक संकल्पना, वाक्यविश्लेषण व वाक्यांचे प्रकार	व्याख्यान पद्धती	१५
मे	अर्थविचार	अर्थ: स्वरूप व संकल्पना, अर्थविन्यास अर्थाचे वर्गीकरण, अर्थविन्यासाची व्यापकता	व्याख्यान पद्धती	१५
जून	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य	संशोधनपर प्रकल्प / क्षेत्र कार्य - घटक १, २ आणि ३	गट चर्चा पद्धती	१५

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎: ०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये : भाग -१ SEC २ C (२)

विषय कोड :- ३५०२५ **सेमिस्टर :-** V

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** II

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१ कार्यक्रमांचे स्वरूप आणि प्रकार समजून घेणे.

२ कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये प्राप्त करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
ऑक्टोबर	कार्यक्रमांचे स्वरूप आणि प्रकार	कार्यक्रमांचे स्वरूप आणि प्रकार: भाषणे, चर्चासत्रे, परिषदा, गटचर्चा, बैठक, मेळावे, कला-सांस्कृतिक कार्यक्रम, जाहिरात, विपणन विषयक, आभासी	चर्चा पद्धती	८
नोव्हेंबर	कार्यक्रमांचे स्वरूप आणि प्रकार	कार्यक्रम संयोजनातील विविध घटक (आयोजक, प्रायोजक, जाहिरात, निवेदक) आणि त्यांचे कार्य	व्याख्यान पद्धती	८
डिसेंबर	कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये	पूर्वतयारी, कार्यक्रम संयोजनातील भाषेचे महत्त्व, कार्यक्रम योजना, आखणी व रूपरेषा	व्याख्यान पद्धती	८
जानेवारी	कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये	कार्यक्रमपूर्व नियोजन कार्यक्रमातील भाषेचा वापर : निवेदन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत, मनोगत, आभार, सूत्रसंचालन व इतर कामे	चर्चा पद्धती	८

श्री ब्रम्हानंद स्वामी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
कला व वाणिज्य महाविद्यालय
दोडी बु।।, ता. सिन्नर, जि. नाशिक ☎:०२५५१ – २६१८३८
महा. शासन मान्यता क्र.: एनजीसी २००३/नमवि/(१/०३)/माशि–३ दि. १५/७/२००३
पुणे विद्यापीठ संलग्न क्रमांक : (ID No. PU/NS/AC/74/2003)
E-Mail-ID=artsandcommercecollege_dodibk@rediff.com.

मराठी विभाग

वार्षिक अध्यापन नियोजन (शैक्षणिक वर्ष :- २०२१-२२)

वर्ग :- तृतीय वर्ष कला **विषय :-** कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये : भाग -२ SEC २ D (२)

विषय कोड :- ३६०२५ **सेमिस्टर :-** VI

विषय शिक्षक :- प्रा. एन. बी. वाकचौरे **श्रेयांक :-** II

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे : -

१. कार्यक्रम संयोजनातील लेखन कौशल्ये संपादन करणे.

२ कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये प्राप्त करणे.

३ आभासी कार्यक्रमांचे भाषिक कौशल्ये संयोजन करणे.

महिना	घटक	उपघटक	अध्यापन पद्धती	नियोजित तासिका
फेब्रुवारी	कार्यक्रम संयोजनातील लेखन कौशल्ये	निमंत्रणपत्र व निमंत्रणपत्रिका लेखन कार्यक्रमपत्रिका लेखन	चर्चा पद्धती	८
मार्च	कार्यक्रम संयोजनातील लेखन कौशल्ये	मानपत्र लेखन, बातमी लेखन कार्यक्रम अहवाल लेखन	व्याख्यान पद्धती	८
मे	कार्यक्रम संयोजन	कविसंमेलन, वाचन प्रेरणा दिन, मराठी भाषा पंधरवडा, मराठी भाषा दिन, पुस्तक प्रदर्शन, व्याख्यानमाला	चर्चा पद्धती	८
जून	आभासी कार्यक्रम संयोजन	झूम / गुगल मिट वरील व्याख्यान फेसबुक व यूट्यूब वरील कार्यक्रम live करणे वा अपलोड करणे.	गट चर्चा पद्धती	८